

I. KAPITOLA

Ignác Heřman pracoval na vimperském panství u hut'mistra Michaela Müllera. Tady se narodil, neboť jeho otec Andreas Herman utekl z Bavorska v časech hrozné války, která třicet let sužovala křesťanský svět. Od té doby pracoval v Helmbašské huti jako sklář. I Ignác se původně jmenoval Herman jako jeho otec, ale oženil se s dcerou uhlíře Jahody z Vogelsangu. Kudrnatá a sluncem ošlehaná Anička byla nejkrásnější dívka na celém panství a ucházel se o ni dokonce vrchnostenský myslivec, ale vzala si Ignáce.

Anna pocházela z české rodiny, a protože se nedokázala naučit pořádně německy, musel se Ignác naučit česky. Šlo mu to dobře, měl na učení dobrou hlavu, a tak se z něj nějak přirozeně stal Heřman. Na verštat u pece se hovořilo jen německy a tam zůstal Hermanem, ale občas na něj skláři ironicky pokřikovali: „Also was, du Herzman?“ Ale když mu Anička v noci na lůžku šeptávala do ucha: „Ty můj Heřmánku,“ byly všechny posměšky zapomenuty. Český jazyk se Ignácovi líbil, byl zvonivější, mazlivější a byl to jazyk království, v němž žil. Anna navíc nesnášela oslovení Annachen, ale její děti od mládí používaly oba jazyky.

Když otec učil mladého Ignáce foukat sklo, vyrábělo se na celé Šumavě jen z nazelenalé skloviny, celkem čisté, dobře utavené, ale přece jen nazelenalé. Jak záviděli Benátčanům, kteří uměli dělat sklo čiré jako křišťál. Díky němu vyráběli muránští skláři po celé generace své poháry pro dvory panovníků, velmožů a zámožných kupců. Způsob tavby si skláři z ostrova Murana úzkostlivě chránili a v Benátské republice hrozil trest smrti každému, kdo by tohle státní tajemství vyradil.

Hut'mistři na obou stranách Šumavy zkoušeli utavit sklo podle benátského vzoru, ale marně. Nikdo nedokázal odhalit trik, jak sklo zbavit nazelenalého nebo šedavého odstínu a jak to zařídít, aby se podobalo žádanému křišťálu. To až Ignáce jednou napadlo přidat do písku místo drceného vápence jemnější plavenou křidu. První tavbu provedl sám hut'mistr, ale výsledek za moc nestál. Sklo bylo rozhodně lepší, ale pořád nebylo benátské. Bylo matné a šedavé. Přesto dal hut'mistr Müller Ignácovi za jeho nápad tři rýnské zlaté, což byla v podstatě almužna, ale Ignácovi se peníze hodily, protože jeho žena tehdy zrovna čekala třetí dítě.

O několik měsíců později se podařilo Michaelu Müllerovi utavit sklo, které bylo čiré jako horská bystřina, a tím si zajistil slávu a majetek. Na vimperské panství se začali sjíždět obchodníci z celého Českého království i z Bavorska. Zvláště kupci ze severu země byli nadšení, protože tohle sklo bylo nejen čiré, ale současně tvrdé a umožňovalo zdobit ho rytím stejně jako horský křišťál. To skýtalo při rafinaci netušené možnosti. Kolem Šenova, Polevska a Chřibské působili nejlepší řezáči a rytci v Českém království. Měli dokonce svůj cech. Rytci horského křišťálu se nejprve opatrně, ale pak s nesmírným nadšením vrhli do zdobení křišťálových pohárů ze Šumavy. Obchodníci je vozili za hranice a vydělávali na nich.

Jednou po práci zastavil Ignác hut'mistra a zdvořile ho požádal, zda by mu nemohl na mzdě přidat, protože to byl on, koho napadlo používat plavenou křidu. Michael Müller mu však ostře vyčínil, že jak sám ví, jeho nápad byl k ničemu. On mu za něj navzdory tomu ve své dobrotě zaplatil. To, že jejich sklo vypadá tak, jak vypadá, je jeho objev, protože kmen pro tavbu připravuje jinak a po svém. A nevidí jediný důvod, proč by měl kterémukoli ze sklářů dávat více, než si na verštat vydělá.

Ignác mu nevěřil. Tajně pak celý rok svého hut'mistra sledoval, když v ústraní míchal s pískem suroviny pro novou tavbu. Samozřejmě mu neušlo, že se na jejich hut' začala místo potaše dovážet z Krušných hor soda. Věděl také, že hut'mistr nakupuje z Plzně